

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/177/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612204348
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7612204348.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcov 1./ T.. B.Q. C.Q., G.. XX.XX.XXXX, K. L., L. X Q. X./ N. C., G.. XX.XX.XXXX, K. L., L. X, zastúpených JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom v Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: A. A. Q..A., A. A. Z. K., E. XX, T.: XX XXX XXX, Z. C. o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves z 30. marca 2012, č.k. 13C22/2012-43 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

Náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej iba súd prvého stupňa) uznesením z 30. marca 2012 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva k rodinnému domu č. súp. XXX a k pozemku XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría, všetko zapísané na LV XXXX k.ú. L., ktoré sú predmetom Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 10.12.2007, vklad ktorej bol povolený na Správe katastra L. pod sp. zn. Z. XXXX/XX. Uložil žalobcom podať v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia žalobu o neplatnosť právneho úkonu. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania v sume 107,04 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu v sume 33 eur na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves do 10 dní od právoplatnosti uznesenia.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia uviedol, že medzi účastníkmi konania bola dňa 10.12.2007 uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX s výškou úveru 2.950.000,- Sk, druh úveru: Úver Plus na bývanie s dohodnutými splátkami vo výške 21.840,- Sk mesačne s počtom 286 splátok. Zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania 10.12.2007 súd prvého stupňa zistil, že žalobcovia ako záložcovia zriadili v prospech žalovaného ako záložného veriteľa záložné právo k nehnuteľnostiam na zabezpečenie jeho pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere. Súčasťou zmluvy je mandátna zmluva, v zmysle ktorej záložca ako mandant poveruje a splnomocňuje záložného veriteľa ako mandatára, aby na jeho účet a za odplatu 1,- Sk uskutočnil všetky úkony potrebné a nevyhnutné k výkonu záložného práva a aby v jeho mene urobil všetky právne úkony potrebné na prevod vlastníctva k zálohu na tretiu osobu.

Z oznámenia o dobrovoľnej dražbe súd prvého stupňa zistil, že dražobník - V. A. Q..A., K., vykoná na návrh navrhovateľa dražby - A. A. Q..A.. prvé kolo dražby dňa 13.03.2012 a predmetom dražby sú nehnuteľnosti zapísané na LV XXXX k.ú. L.. V. G. K. J. V. Notárskeho centrálného registra dražieb 10.02.2012 na základe oznámenia o dražbe dražobníka V. A. Q..A., K., na návrh navrhovateľa dražby - Slovenská sporiteľňa a.s. Súd prvého stupňa z Nálezu Ústavného súdu Českej republiky, sp.

zn. Pl. ÚS 47/04 zistil, že ustanovenie § 36 ods. 2 zákona o verejných dražbách nie je v súlade s ústavnými hľadiskami, hlavne neposkytuje dostatočné záruky spravodlivého procesu a ochrany práv tretích osôb, nakoľko bola zákonom pripustená možnosť nútenej dražby majetku bez toho, aby bola pohľadávka priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím alebo iným kvalifikovaným aktom dávajúcim záruku vierohodnosti a kontrolovateľnosti. Z uznesení súdov, ktoré navrhovatelia k návrhu predložili, súd prvého stupňa zistil, že v obdobných veciach bolo návrhom vyhovené. Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenia § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 76 O.s.p. Skonštatoval, že vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy pomerov účastníkov. Procesnú zodpovednosť za výsledok konania má len navrhovateľ. V danej veci sa súd prvého stupňa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Má za to, že žalobcovia osvedčili potrebu nariadenia predbežného opatrenia a preukázali potrebu dočasnej úpravy pomerov, nakoľko za stavu, keď sa žalobou vo veci samej chcú domáhať neplatnosti právneho úkonu poukazujúc na jeho rozpor s ústavou, výkonom záložného práva zo strany žalovaného ako záložného veriteľa je ich vlastnícke právo k domu, ktorý tvorí zároveň ich obydlie ohrozené a konaním žalovaného hrozí žalobcom nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, preto je formou predbežného opatrenia potrebné poskytnúť žalobcom dočasnú právnu ochranu, aby v ich právnych vzťahoch nedošlo k nenávratným stavom. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o povinnosti zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, pretože žalobcovia sú od poplatku oslobodení podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona.

Proti uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný, a to proti všetkým výrokom uznesenia z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p..

Odvolateľ konštatuje, že pri vydaní predbežného opatrenia nie sú nároky na istotu existencie žalovanej skutočnosti také, ako pri rozhodnutí vo veci samej, napriek tomu je však potrebné osvedčenie aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Žalobcovia nenamietajú uzatvorenie, platnosť ani účinnosť zmluvy o splátkovom úvere, rovnako ani uzatvorenie platnosť a účinnosť záložnej zmluvy, ani skutočnosť, že pohľadávka zo zmluvy o úvere nebola riadne a včas splácaná. Nenamietajú ani výšku pohľadávky zo zmluvy o úvere a ani to, že by postup dražobníka nebol v súlade so zákonom. Žalobcovia odôvodňujú návrh na vydanie predbežného opatrenia Nálezom Ústavného súdu ČR Pl. ÚS 47/04, ktorým bolo zrušené ustanovenie § 36 ods. 2 zákona o verejných dražbách č. 26/2000 Sb. Ústavný súd ČR skutočne vzniesol kritiku výkonu záložného práva bez exekučného titulu, skutočné dôvody zrušenia tohto ustanovenia však neboli v tom, že by výkon záložného práva bez exekučného titulu bol v rozpore s princípmi právneho štátu, ale pretože podľa názoru Ústavného súdu ČR bola diferenciácia postavenia záložných dlžníkov a záložných veriteľov, ktorých záložné právo bolo zriadené pred a po nadobudnutí účinnosti zákona o dobrovoľných dražbách. Žalobcovia v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uvádzajú, že vo veci samej sa chcú domáhať zdržania sa výkonu záložného práva iným spôsobom ako výkonom podľa osobitných predpisov, v petite žiadajú, aby im súd uložil podať žalobu o neplatnosť právneho úkonu. V návrhu pritom vôbec nešpecifikujú, o ktorý právny úkon by malo ísť a ani žiadne dôvody jeho neplatnosti.

Predložené dôkazy a v návrhu uvedené dôvody, teda vôbec nesúvisia a neodôvodňujú návrh na uloženie povinnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej. Súd prvého stupňa neurčitost' petitu a jeho rozpor s odôvodnením návrhu ignoroval a návrhu obsiahnutému v petite vyhovel, pričom vo výroku uznesenia nestanovil, o ktorý právny úkon by malo ísť. Žalovaný zdôrazňuje, že žalobcovia nespochybňujú platnosť žiadneho právneho úkonu.

Žalobcovia ani v návrhu neuvádzajú, ktorému nároku sa má poskytnúť ochrana. Všeobecné tvrdenia o rozpore zákona 527/2002 Z.z o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov s Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami nárok nešpecifikujú. Keďže výrok uznesenia týkajúci sa povinnosti podať žalobu o neplatnosť právneho úkonu je neurčitý, nie je možné ani s ohľadom na ust. § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p. preskúmať splnenie povinnosti žalobcov a určiť, či predbežné opatrenie zaniklo.

Rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia neodôvodnene predchádza rozhodnutiu súdu konajúcemu vo veci samej o prípadnom prerušení konania z dôvodu, že pred rozhodnutím súd dospel

k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka vecí je v rozpore s Ústavou, zákonom a medzinárodnou zmlouvou.

V prípade, ak súd konajúci vo veci samej nepreruší konanie z dôvodu postúpenia návrhu Ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, bude predbežné opatrenie trvať až do skončenia konania vo veci samej. Ide teda o absurdný stav, keď zánik predbežného opatrenia časovo súvisí s inými dôvodmi, ako pre ktoré bolo nariadené. Žalovaný napokon uvádza, že jeho komunikácia so žalobcami prebieha od roku 2008, keď sa prvýkrát dostali k omeškaniu s úhradou splátok. Bolo s nimi dohodnutých niekoľko splátkových kalendárov, ktoré však nedodržovali. Žalobca vždy prejavuje záujem o zmierlivé riešenie neplnenia zmluvných záväzkov a k realizácii záložného práva pristupuje až po vyčerpaní všetkých ostatných možností. Poukazuje na podstatu záložného práva, ktorou je zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa. Záložné právo má zabezpečovaciu a uhradzovaciu funkciu. V prípade, že pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splácaná, má záložný veriteľ právo pristúpiť k výkonu záložného práva a uspokojiť sa predajom zálohu. Preto žalovaný navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach zrušil uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu. V prípade, že krajský súd potvrdí uznesenie súdu prvého stupňa, žiada žalovaný, aby odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (§ 76 ods. 4 O.s.p.). Žalobcami tvrdené dôvody spočívajú v tom, že na základe návrhu žalovaného sa má uskutočniť dražba, ktorej predmetom je rodinný dom žalobcov. Žalobcovia tvrdia, že žalovaný chce za každú cenu realizovať záložné právo napriek tomu, že postupoval bez odbornej starostlivosti a neumožnil efektívnu ochranu práva žalobcov, napríklad v exekučnom procese, ktorý je pod dohľadom exekučného súdu. Takéto konanie žalovaného považujú za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Žalobcovia ďalej tvrdia, že sa vo veci samej chcú domáhať zdržania sa výkonu záložného práva iným spôsobom ako výkonom podľa osobitných predpisov. Tvrdia, že vo veci samej budú navrhovať prerušenie konania a predloženie veci Ústavnému súdu SR na posúdenie, či úprava v Občianskom zákonníku o výkone záložného práva k nehnuteľnostiam bez predchádzajúceho odobrenia súdom je v súlade s Ústavou SR.

Predbežné opatrenie predstavuje procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je zaistiť podmienky na poskytnutie reálnej, účinnej a efektívnej súdnej ochrany účastníkom konania, najmä z hľadiska zaručenia nerušeného rozhodovania vo veci samej. Jeho pojmovými znakmi sú dočasnosť, provizórnosť a primeranosť.

Rozhodovanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa považuje za integrálnu súčasť základného práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 Ústavy SSR. To znamená, že aj v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. právo na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať rovnako ako aj iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, musí byť preto náležite odôvodnené (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 86/2010).

Účelom predbežného opatrenia je poskytnutie procesnej ochrany oprávnenému účastníkovi v prípade potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov, prípadne obavy z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia.

V prejednávanej veci je zřejmé, že žalobcovia sa domáhajú nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania. Materiálnymi predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie ohrozeného nároku, odôvodnené nebezpečenstvom bezprostredne

hroziacej ujmy a preukázanie potreby nariadenia predbežného opatrenia (§ 74 ods. 1, § 75 ods. 2 O.s.p.). Všetky predpoklady musia byť splnené kumulatívne.

Odvolací súd konštatuje, že z návrhu žalobcov je možné vyvodiť odôvodnenie nebezpečenstva hroziacej ujmy spočívajúce v tom, že na návrh žalovaného je realizovaný výkon záložného práva, ktorý môže smerovať k predaju rodinného domu žalobcov tretej osobe.

Odvolací súd je však toho názoru, že žalobcovia neosvedčili dôvodnosť ohrozeného nároku.

Je nepochybné, že dobrovoľná dražba sa realizuje na návrh žalovaného ako záložného veriteľa na základe zmluvy o zdedení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorá bola podpísaná v súvislosti so zabezpečenou pohľadávkou záložného veriteľa zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXX XXXXXX. Žalobcovia v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia pritom nespochybujú existenciu ani platnosť zmluvy o splátkovom úvere ani zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam s mandátnou zmluvou.

Z návrhu žalobcov je možné vyvodiť iba tvrdenie, že nesúhlasia s realizáciou záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby a domnievajú sa, že úprava výkonu záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby je v rozpore s Ústavou SR.

Ako argumentáciu k tomuto názoru predložili nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. PL ÚS 47/04 z 8.3.2005.

Odvolací súd konštatuje, že citovaným nálezom bolo zrušené ustanovenie § 36 ods. 2 zákona č. 26/2000 Sb. o verejných dražbách v znení neskorších predpisov. Podstatným dôvodom pre rozhodnutie o zrušení tohto ustanovenia bola skutočnosť, že ustanovenie vytvára pre záložných dlžníkov a záložných veriteľov v rovnakom čase a z rovnakých skutkových situáciách dva rôzne právne režimy, resp. vytvára dve kategórie záložných dlžníkov a záložných veriteľov, o ktorých kritérium pre ich rozlišovanie je ich časový okamih vzniku záložného práva. Uvedené ustanovenie totiž vytváralo nerovnosť medzi záložnými veriteľmi a dlžníkmi, ktorých záložné právo k nehnuteľnosti bolo vložené alebo zapísané do katastra nehnuteľnosti pred účinnosťou zákona a tými, ktorých záložné právo vzniklo až po účinnosti zákona. Aj keď Ústavný súd ČR vzniesol istú kritiku výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, nerozhodol o tom, že by takýto výkon práva bol v rozpore s Ústavou ČR.

Podľa § 151 j/ ods. 1 Občianskeho zákonníka ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom záloh podľa osobitných zákonov, ak tento alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Takýmto osobitným zákonom je zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov.

Ustanovenie § 21 zákona č. 527/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, umožňuje v prípade porušenia ustanovení tohto zákona domáhať sa súdneho určenia neplatnosti dražby.

Odvolací súd teda konštatuje, že žalobcovia neosvedčili dôvodnosť ohrozeného nároku, to znamená, že neosvedčili existenciu takého nároku, ktorý by im vyplýval z hmotného práva, a ktorému je potrebné poskytnúť právnu ochranu. Tvrdenie o údajnom nesúlade právnej úpravy výkonu záložného práva s Ústavou SR odvolací súd za takéto osvedčenie nepovažuje.

Odvolací súd ďalej dodáva, že konanie o nariadení predbežného opatrenia musí mať vecnú súvislosť s konaním vo veci samej (§ 75 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

To predovšetkým znamená, že žalobca ako navrhovateľ predbežného opatrenia musí uviesť, akú žalobu chce podať vo veci samej. Z návrhu žalobcov vyplýva, že sa vo veci samej chcú domáhať zdržania sa výkonu záložného práva iným spôsobom ako výkonom podľa osobitných predpisov. Z petitu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia však vyplýva, že chcú podať bližšie neurčenú žalobu o neplatnosť právneho úkonu. Takýto nedostatok v súvislosti medzi predbežným opatrením a konaním vo veci samej neumožňuje návrhu vyhovieť (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR 5Obdo 3/2009 a 4 Obo 128/2000).

Odvolací súd je teda toho názoru, že vzhľadom na nesplnenie materiálnych predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia nie je možné návrhu vyhovieť.

Preto podľa § 220 O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobcovia v konaní úspešní neboli a žalovaný si trovy konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.